

ei võtnud seda nõu mite wasta, waid jäi rahuliste wangi hoonesse. Ja kui ta hukkamise tund käes oli, jõi ta julgeste selle kihwtiga täidetud karika sees, mis taale surmaks senna toodi, ja lahkus julgeste kindla lootusega igawese hea elu peale siit kurjast maailmast.

Waat, pagana tark kirja mees

Kii oli oma elu sees. —

Kuis oled, risti usklik, sa?

See peale wõtta mõelda.

5. üks wirt õppija Euklides (ütte Diklides).

Kreka noore mehe Euklidese isa lin oli Megara; ometi armastas ta enam Ateenas elada, et seal kirja targa Sokratese õppetust kuulda. Aga üks lord said Ateena linna rahwas Megara linna rahwaga wawastajeks ja lasid teada anda, et iga Megara mees, kes aga Ateena linna julgeks tulla, saab kohe finni wõdetud ja surma pandud. See oli nüüd noore õppija Euklidesele üks wäga kurb sõnum. Kõl hea meelega oleks ta Sokratest weel laugemale kuulnud, aga oma elu selle eest ära anda, oli temal ka kallisk. Wiimaks wõitis tarkuse armastus ometi elu armastust ära. Ta wõttis nõu, sest keelust mite hoolida, waid iga õhtu hilja salaja Ateena linna pugeda.

Kuulge, kuidas ta seda peale hakkas. Iga õhtu, kui päike looja läind, pani ta naeste rahwa riided selga, ja läks nõnda Megara linnast Ateena, mis wähemast kaks penikoormat teine teisest eemal oliwad. Kui ta Ateena linna salamahiti peajis, läks ta kohe

Sokratese juure, kes ka walmis nii hea oli ja temale õõ otja nõnda tundi tarkuse asjust kõneles. Enne kui päike tõusma hakkas, tõttas ja jälle salaja koju poole minema, nõnda et keegi Ateena inimene teda tunda ega näha ei saand.

Nõnda julgus see auus noor mees, Euklides, tarkuse pärast elu ja surma peale wälja minna, ja ei tüdinend mite ära, iga päew kaks penikoormat edasi tagasi, se on, neli penikoormat teed käia tarkuse wiisil, et aga Sokratest kuulda ja tema käest tarkust õppida saaks.

Kas sina, kuulja, lugeja, ka oleks nõnda teind,
Kui Sokratese õppija, kes palju waewa näind?

6. Romulus ja Remus. 753 a. eum. Kr.

Albalonga linnas, Itaalia maal, walitses muiste kuningas Procas. Tema jättis riigi oma kahe pojale, Numitor ja Amulius, selle seadusega, et mõlemad pojad teine teise järele wahetades lordamisi aasta kaupa pidiwad walitsema. Aga Amulius wõitis ja ajas oma wanema wenna Numitori ära, lasi teda küll weel elusse jääda, aga tappis tema poja ära; sest ta kartis, et ta järel tulew sugu ehk saab seda üle kohut ja kurja tema käte maksma. Numitori tüttar aga, Rhea Silvia nimi, sai kaks poega, Romulus ja Remus.

Kui kuningas Amulius seda kuulis, lasi ta need mõlemad poeg lapsed nende emma Rhea Silvia käest ära wõtta, käskis neid ühe küna sisse panna ja Tiberi